

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1980/2000,
annettu 17 päivänä heinäkuuta 2000,
tarkistetusta yhteisön ympäristömerkin myöntämisyjärjestelmästä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,
ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yhteisön ekotuotemerkin myöntämisyjärjestelmästä 23 päivänä maaliskuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 880/92 ⁽⁴⁾ tavoitteena oli luoda vapaaehtoinen yhteisön järjestelmä ympäristömerkin myöntämistä varten, jonka tarkoituksena oli edistää sellaisten tuotteiden myyntiä, joilla on koko elinkaarensa aikana vähemmän haitallisia vaikutuksia ympäristöön, ja antaa kuluttajille täsmällistä, luotettavaa ja tieteellisiin tutkimuksiin perustuvaa tietoa tuotteiden ympäristövaikutuksista.
- (2) Asetuksen (ETY) N:o 880/92 18 artiklassa säädetään, että komission olisi tarkasteltava järjestelmää asetuksen soveltamisaikana saadun kokemuksen pohjalta viimeistään viiden vuoden kuluttua asetuksen voimaantulosta ja että sen olisi ehdotettava asetukseen tarvittavia muutoksia.
- (3) Asetuksen soveltamisaikana saadut kokemukset ovat osoittaneet, että järjestelmää on tarpeen muuttaa sen tehokkuuden lisäämiseksi, sen suunnittelun parantamiseksi ja sen toimivuuden tehostamiseksi.
- (4) Vapaaehtoisen ja valikoivan yhteisön ympäristömerkkijärjestelmän päätavoitteet ovat edelleen voimassa. Tällaisen järjestelmän olisi erityisesti annettava kulutta-

jille opastusta tuotteista, joita käyttämällä on mahdollista vähentää ympäristövaikutuksia tuotteiden koko elinkaaren aikana, ja annettava tietoja sellaisten tuotteiden ympäristöön vaikuttavista ominaisuuksista, joille on myönnetty ympäristömerkki.

- (5) Jotta suuri yleisö hyväksyisi yhteisön ympäristömerkkijärjestelmän, on ensisijaisen tärkeää, että valtioista riippumattomilla ympäristöjärjestöillä ja kuluttajajärjestöillä on merkittävä asema yhteisön ympäristömerkin myöntämisperusteiden laatimisessa ja vahvistamisessa ja että ne voivat osallistua aktiivisesti näihin toimiin.
- (6) On tarpeen selventää kuluttajille, että ympäristömerkki edustaa niitä tuotteita, joita käyttämällä on mahdollista vähentää joitakin kielteisiä ympäristövaikutuksia verrattuna saman tuoteryhmän muihin tuotteisiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisössä tai kansallisella tasolla koskevassa lainsäädännössä tuotteille asetettujen vaatimusten soveltamista.
- (7) Sekä sisämarkkinoiden että ympäristön kannalta merkittävien tuotteiden ja ympäristönäkökohtien olisi kuuluttava järjestelmän soveltamisalaan. Tässä asetuksessa tuotteisiin olisi luettava myös palvelut.
- (8) Ympäristömerkin myöntämisperusteiden vahvistamista koskevat menettelytavat ja menetelmät olisi ajantasaistettava tieteen ja tekniikan kehityksen sekä tällä alalla saadun kokemuksen perusteella, jotta varmistetaan, että ne ovat yhdenmukaiset alalla kehitettävien merkityksellisten ja kansainvälisesti tunnustettujen standardien kanssa.
- (9) Järjestelmän johdonmukaisen ja tehokkaan toteuttamisen helpottamiseksi olisi ympäristömerkin valikoitua myöntämistä koskevat periaatteet selkeytettävä.
- (10) Ympäristömerkissä olisi annettava yksinkertaista, täsmällistä, luotettavaa ja tieteellisiin tutkimuksiin perustuvaa tietoa merkkiä myönnettäessä huomioon otettavista keskeisistä ympäristönäkökohdista, jotta kuluttajilla olisi mahdollisuus tehdä perusteltuja valintoja.

⁽¹⁾ EYVL C 114, 12.4.1997, s. 9 ja

EYVL C 64, 6.3.1999, s. 14.

⁽²⁾ EYVL C 296, 29.9.1997, s. 77.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 13. toukokuuta 1998 (EYVL C 167, 1.6.1998, s. 118), vahvistettu 6. toukokuuta 1999, neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 11. marraskuuta 1999 (EYVL C 25, 28.1.2000, s. 1) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 15. maaliskuuta 2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 29. kesäkuuta 2000.

⁽⁴⁾ EYVL L 99, 11.4.1992, s. 1.

- (11) Ympäristömerkin myöntämisen eri vaiheissa on pyrittävä varmistamaan voimavarojen tehokas käyttö ja ympäristönsuojelun korkea taso.
- (12) Ympäristömerkissä on tarpeen tiedottaa paremmin sen myöntämisen syistä, jotta kuluttajien olisi helpompi ymmärtää merkin myöntämisen merkitys.
- (13) Ympäristömerkkijärjestelmän olisi ennen pitkää oltava pääosin omarahoitteinen, eivätkä jäsenvaltioiden rahoitusosuudet saisi kasvaa.
- (14) Jotta järjestelmää toteutettaisiin tehokkaasti ja puolueettomasti, on tarpeen antaa sopivalle elimelle, Euroopan unionin ympäristömerkintälautakunnalle (EUEB), tehtäväksi osallistua ympäristömerkin myöntämisperusteiden sekä arviointi- ja todentamisvaatimusten määrittämiseen ja tarkistamiseen. EUEB:n olisi koostuttava jäsenvaltioiden asetuksen (ETY) N:o 880/92 9 artiklan mukaisesti jo nimeämistä toimivaltaisista elimistä ja neuvoo-antavasta foorumista, jonka avulla olisi varmistettava kaikkien sidosryhmien tasapuolinen osallistuminen.
- (15) On tarpeen varmistaa, että yhteisön ympäristömerkkijärjestelmä on yhdenmukainen ja yhteensovitettu yhteisön ympäristöpolitiikan ensisijaisten tavoitteiden ja muiden yhteisön tuotemerkki- tai laadunvarmistusjärjestelmien kanssa, joita ovat muun muassa kodinkoneiden energian ja muiden voimavarojen kulutuksen osoittamisesta merkinnöin ja yhdenmukaisin tuotetiedoin 22 päivänä syyskuuta 1992 annetulla neuvoston direktiivillä 92/75/ETY⁽¹⁾ sekä maataloustuotteiden luonnonmukaisesta tuotantotavasta ja siihen viittaavista merkinnöistä maataloustuotteissa ja elintarvikkeissa 24 päivänä kesäkuuta 1991 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2092/91⁽²⁾ perustetut järjestelmät.
- (16) Vaikka jäsenvaltioissa voi olla edelleen nykyisiä ja uusia ympäristömerkkijärjestelmiä, olisi kestävää kulutusta koskevien yhteisten tavoitteiden edistämiseksi toteutettava toimenpiteet yhteisön ympäristömerkkijärjestelmän ja muiden yhteisössä sovellettavien ympäristömerkkijärjestelmien yhteensovittamisen varmistamisesta.
- (17) Järjestelmän toteuttamisessa on tarpeen taata avoimuus ja varmistaa yhdenmukaisuus asian kannalta merkityksellisten kansainvälisten standardien kanssa, jotta helpotettaisiin yhteisön ulkopuolisten valmistajien ja viejien pääsyä ja osallistumista järjestelmään.
- (18) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä

kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽³⁾ mukaisesti.

- (19) Asetus (ETY) N:o 880/92 olisi korvattava tällä asetuksella, jotta tarpeelliset tarkistetut säännökset voitaisiin edellä mainituista syistä antaa tehokkaammalla mahdollisella tavalla, samalla kun jatkuvuus ja näiden kahden asetuksen välisen siirtymäajan sujuvuus varmistetaan aiheellisin siirtymäsäännöksin,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tavoitteet ja periaatteet

1. Yhteisön ympäristömerkin myöntämijärjestelmän, jäljempänä 'järjestelmä', tavoitteena on edistää sellaisten tuotteiden myyntiä, joita käyttämällä on mahdollista vähentää kielteisiä ympäristövaikutuksia verrattuna saman tuoteryhmän muihin tuotteisiin, ja myötävaikuttaa näin tehokkaaseen luonnonvarojen käyttöön ja ympäristönsuojelun korkeaan tasoon. Tavoitteeseen pyritään antamalla kuluttajille ohjausta sekä täsmällistä, luotettavaa ja tieteellisiin tutkimuksiin perustuvaa tietoa tällaisista tuotteista.

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- käsitteellä "tuote" kaikkia tavaroita ja palveluja, ja
- käsitteellä "kuluttaja" myös ammattimaisia ostajia.

2. Ympäristövaikutukset on määriteltävä tutkimalla tuotteiden koko elinkaaren ajalta tuotteiden ja ympäristön keskinäistä vaikutusta ja myös energian ja luonnonvarojen käyttöä.

3. Järjestelmään osallistuminen ei rajoita tavaroiden elinkaaren eri vaiheita tai palveluita koskevien, yhteisön tai kansallisen lainsäädännön asettamien ympäristö- tai muiden vaatimusten soveltamista.

4. Järjestelmän täytäntöönpanossa on noudatettava perussopimusten määräyksiä, muun muassa ennalta varautumisen periaatetta, niiden nojalla annettuja säädöksiä sekä yhteisön ympäristöpolitiikkaa, joka on määritelty 1 päivänä helmikuuta 1993 annetussa päätöslauselmassa⁽⁴⁾ hyväksytyssä ympäristöön ja kestävään kehitykseen liittyvää politiikkaa ja toimintaa koskevassa yhteisön ohjelmassa (viides toimintaohjelma), ja täytäntöönpano on sovitettava yhteen muiden merkintä- tai laadunvarmistusjärjestelyjen ja -järjestelmien, kuten erityisesti direktiivillä 92/75/ETY perustetun yhteisön energiankulutusmerkintäjärjestelmän ja asetuksella (ETY) N:o 2092/91 perustetun maataloustuotteiden luonnonmukaisuutta osoittavan merkintäjärjestelmän kanssa.

⁽¹⁾ EYVL L 297, 13.10.1992, s. 16.

⁽²⁾ EYVL L 198, 22.7.1991, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1804/1999 (EYVL L 222, 24.8.1999, s. 1).

⁽³⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽⁴⁾ EYVL C 138, 17.5.1993, s. 1.

2 artikla

Soveltamisala

1. Yhteisön ympäristömerkki voidaan myöntää yhteisössä saatavilla oleville tuotteille, jotka ovat 3 artiklassa tarkoitettujen keskeisten ympäristövaatimusten ja 4 artiklassa tarkoitettujen ympäristömerkin myöntämisperusteiden mukaisia. Ympäristömerkin myöntämisperusteet määritetään tuoteryhmittäin.

Tuoteryhmällä tarkoitetaan kaikkia tavaroita tai palveluja, joita käytetään samaan tarkoitukseen ja jotka ovat käytön kannalta ja kuluttajien käsityksen mukaan tasavertaisia.

2. Tuoteryhmän on tähän järjestelmään kuuluakseen täytettävä seuraavat edellytykset:

- a) sen myynnin ja kaupan määrän on oltava sisämarkkinoilla merkittävä;
- b) sillä on yhdessä tai useammassa tuotteen elinkaaren vaiheessa oltava maailmanlaajuisesti tai alueellisesti huomattavia ja/tai yleisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia;
- c) sillä on voitava vaikuttaa merkittävästi ympäristön parantamiseen kuluttajien valintojen kautta ja kannustamalla valmistajia tai palvelujen tarjoajia tavoittelemaan kilpailuetua siten, että ne tarjoavat ympäristömerkin myöntämisperusteet täytettäviä tuotteita; ja
- d) merkittävä osa siitä myydään lopulliseen kulutukseen tai käyttöön.

3. Sen varmistamiseksi, että ympäristömerkillä voidaan mahdollisimman tehokkaasti vaikuttaa ympäristön parantamiseen, voidaan tuoteryhmä jakaa alaryhmiin ja ympäristömerkin myöntämisperusteita mukauttaa tätä vastaavasti, jos tuotteiden ominaisuudet sitä edellyttävät.

Samana tuoteryhmän eri alaryhmiä koskevia ympäristömerkin myöntämisperusteita, jotka sisältyvät samaan myöntämisperusteita koskevaan, 6 artiklan 5 kohdan mukaisesti julkaistavaan asiakirjaan, sovelletaan samasta ajankohdasta lukien.

4. Ympäristömerkkiä ei saa myöntää aineille tai valmisteille, jotka on neuvoston direktiivin 67/548/ETY⁽¹⁾ tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/45/EY⁽²⁾ mukaisesti luokiteltu erittäin myrkyllisiksi, myrkyllisiksi, ympäristölle vaarallisiksi, syöpää aiheuttaviksi, lisääntymiselle vaarallisiksi tai perimän muutoksia aiheuttaviksi, eikä tavaroille, jotka on valmistettu sellaisilla tuotantomenetelmillä, jotka ovat todennäköisesti merkittäväällä tavalla haitallisia ihmisille ja/tai ympäristölle, eikä tavaroille, jotka voivat normaalissa käytössä aiheuttaa haittaa kuluttajalle.

5. Tätä asetusta ei sovelleta elintarvikkeisiin, juomiin, lääkevalmisteisiin eikä sellaisiin neuvoston direktiivissä 93/42/ETY⁽³⁾ määriteltäviin lääkinnällisiin laitteisiin, jotka on

(1) EYVL 196, 16.8.1967, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 1999/33/EY (EYVL L 199, 30.7.1999, s. 57).

(2) EYVL L 200, 30.7.1999, s. 1.

(3) EYVL L 169, 12.7.1993, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/79/EY (EYVL L 331, 7.12.1998, s. 1).

tarkoitettu ainoastaan ammattikäyttöön tai jotka edellyttävät lääketieteen ammattilaisten hoitomääräystä tai valvontaa.

3 artikla

Ympäristövaatimukset

1. Jotta tuotteelle voidaan myöntää ympäristömerkki, sillä on oltava ominaisuuksia, joiden ansiosta se voi vaikuttaa merkittävästi niiden keskeisten ympäristönäkökohtien parantamiseen, jotka liittyvät 1 artiklassa säädettyihin tavoitteisiin ja periaatteisiin. Nämä ympäristönäkökohdat yksilöidään liitteessä I olevan ohjeellisen arviointitaulukon ja liitteessä II asetettujen menetelmiä koskevien vaatimusten mukaisesti.

2. Sovelletaan seuraavia säännöksiä:

- a) arvioitaessa verrattavissa olevaa ympäristön parantumista otetaan huomioon ympäristöhyötyjen ja -kuormituksen välinen nettoympäristötase, mukaan luettuina terveys- ja turvallisuusnäkökohdat, sekä tarkasteltavien tuotteiden muuntuminen niiden elinkaaren aikana. Arvioinnissa otetaan huomioon myös tarkasteltavan tuotteen käyttöön mahdollisesti liittyvät ympäristöhyödyt;
- b) keskeiset ympäristönäkökohdat määritetään yksilöimällä ne ympäristövaikutusten ryhmät, joihin tutkittavilla tuotteilla on suurin vaikutus tuotteen koko elinkaari huomioon ottaen, ja valitsemalla näistä näkökohdista ne, joiden osalta on olemassa merkittäviä parantamismahdollisuuksia;
- c) tavaroiden elinkaareen sisältyä tuotantoa edeltävässä vaiheessa raaka-aineiden hankinta tai tuotanto ja jalostus sekä energiantuotanto. Nämä näkökohdat otetaan huomioon niin laajasti kuin se teknisesti on mahdollista.

4 artikla

Ympäristömerkin myöntämisperusteet sekä arviointi- ja todentamisvaatimukset

1. Erityiset ympäristömerkin myöntämisperusteet vahvistetaan tuoteryhmittäin. Näiden perusteiden nojalla määritellään vaatimukset, jotka tuotteen on täytettävä kunkin 3 artiklassa mainitun keskeisen ympäristönäkökohdan osalta, jotta tuotteelle voitaisiin myöntää ympäristömerkki, mukaan lukien vaatimukset, jotka liittyvät tuotteen soveltuvuuteen kuluttajien tarpeiden täyttämiseksi.

2. Myöntämisperusteilla pyritään varmistamaan valikoitu merkin myöntäminen seuraavien periaatteiden pohjalta:

- a) tuotteen markkinoillepääsymahdollisuuksien yhteisössä on myöntämisperusteiden voimassaoloaikana oltava riittävät, jotta ympäristöä voidaan parantaa kuluttajien valinnoilla;
- b) myöntämisperusteiden valikoivuudessa on otettava huomioon niiden mukautusten tekninen ja taloudellinen toteutettavuus, joita tarvitaan perusteiden soveltamiseksi kohtuullisessa ajassa;

c) myöntämisperusteiden valikoivuutta määritettäessä on pyrittävä maksimoimaan ympäristön parantamismahdollisuudet.

3. Ympäristömerkin myöntämisperusteita määritettäessä vahvistetaan kullekin tuoteryhmälle vaatimukset, joiden perusteella arvioidaan, täyttävätkö tietyt tuotteet ympäristömerkin myöntämisperusteet, ja valvotaan jäljempänä 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ympäristömerkin käyttöehtojen noudattamista.

4. Myöntämisperusteiden voimassaoloaika sekä arviointi- ja todentamisvaatimukset määritetään erikseen kutakin tuoteryhmää varten sitä koskevien ympäristömerkin myöntämisperusteiden osana.

Ympäristömerkin myöntämisperusteet ja niihin liittyvät arviointi- ja todentamisvaatimukset tarkistetaan hyvissä ajoin ennen kullekin tuoteryhmälle vahvistetun myöntämisperusteiden voimassaoloajan päättymistä, ja tämän perusteella tehdään ehdotus niiden voimassaoloajan jatkamisesta, kumoamisesta tai tarkistamisesta.

5 artikla

Työsuunnitelma

Komissio laatii yhteisön ympäristömerkkiä koskevan työsuunnitelman 17 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen 1 artiklassa säädettyjen tavoitteiden ja periaatteiden mukaisesti yhden vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta kuultuaan ensin 13 artiklassa säädettyä Euroopan unionin ympäristömerkintälautakuntaa, jäljempänä 'EUEB'. Työsuunnitelmaan sisältyy järjestelmän kehittämisstrategia, jossa olisi vahvistettava seuraavaksi kolmeksi vuodeksi:

- ympäristön parantamista ja markkinaosuuksia koskevat tavoitteet, jotka järjestelmän avulla pyritään saavuttamaan,
- ei-tyhjentävä luettelo tuoteryhmistä, jotka katsotaan yhteisön toiminnan ensisijaisiksi kohteiksi,
- järjestelmän ja muiden jäsenvaltioissa käytössä olevien ympäristömerkin myöntämisyjärjestelmien välistä yhteensovittamista ja yhteistyötä koskevat suunnitelmat.

Työsuunnitelmassa otetaan erityisesti huomioon yhteisten toimien kehittäminen ympäristömerkin saaneiden tuotteiden käytön tukemiseksi sekä jo olemassa olevia ja tulevia tuoteryhmiä koskevan tiedonvaihtojärjestelmän perustaminen jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin tasolla.

Työsuunnitelmaan sisältyy lisäksi strategian toteuttamista koskevia toimenpiteitä sekä suunnitellut järjestelmän rahoitusjärjestelyt.

Työsuunnitelmassa luetellaan myös palvelut, joihin järjestelmää ei sovelleta, organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS) annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus huomioon ottaen.

Työsuunnitelmaa tarkistetaan määräajoin. Ensimmäiseen tarkistamiseen sisältyy kertomus yhteisön ympäristömerkkijärjestelmän ja kansallisten järjestelmien yhteensovittamista ja yhteistyötä koskevien suunnitelmien täytäntöönpanosta.

6 artikla

Ympäristömerkin myöntämisperusteiden vahvistamisessa noudatettavat menettelyt

1. Ympäristömerkin myöntämisedellytykset määritetään tuoteryhmittäin.

Kutakin tuoteryhmää koskevat ekologiset arviointiperusteet ja niiden voimassaoloajat vahvistetaan 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti EUEB:n kuulemisen jälkeen.

2. Komissio aloittaa menettelyn omasta aloitteestaan tai EUEB:n pyynnöstä. Se antaa EUEB:lle toimeksiantoja kehittää ja tarkistaa määräajoin tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluville tuoteryhmille annettavien ympäristömerkkien myöntämisperusteita sekä niihin liittyviä arviointi- ja todentamisvaatimuksia. Toimeksiannossa asetetaan määräpäivä tehtävän loppuunsaattamiselle.

Komissio ottaa toimeksiantoja laatiessaan asianmukaisesti huomioon

- 5 artiklassa säädetyn työsuunnitelman,
- liitteen II mukaiset menetelmiä koskevat vaatimukset.

3. EUEB laatii toimeksiannon pohjalta ehdotuksen tuoteryhmää koskeviksi ympäristömerkin myöntämisperusteiksi sekä näihin perusteisiin liittyvät arviointi- ja todentamisvaatimukset 4 artiklan ja liitteen IV mukaisesti sekä ottaen huomioon liitteessä II tarkoitettujen soveltuvuus- ja markkinatutkimusten tulokset, elinkaaritarkastelun sekä selvityksen ympäristön parannusmahdollisuuksista.

4. Komissiolle on ilmoitettava 3 kohdassa tarkoitettujen myöntämisperusteita koskevat ehdotukset, ja se päättää, onko toimeksianto

- toteutettu ja voidaanko ehdotukset myöntämisperusteiksi antaa sääntelykomitean käsiteltäviksi 17 artiklan mukaisesti, vai
- keskenäinen, jolloin EUEB jatkaa myöntämisperusteita koskevan ehdotuksen valmistelua.

5. Komissio julkaisee ympäristömerkin myöntämisperusteet sekä niitä koskevat ajantasaiset tiedot *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* L-sarjassa.

7 artikla

Ympäristömerkin myöntäminen

1. Ympäristömerkkihakemuksia voivat tehdä valmistajat, maahantuojat, palvelujen tarjoajat, kauppiat ja vähittäismyyjät. Kahteen viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat voivat tehdä vain omilla tuotenimillään markkinoille saatettuja tuotteita koskevia hakemuksia.

2. Hakemus voi koskea yhdellä tai useammalla tuotenimellä markkinoille saatettua tuotetta. Uutta hakemusta ei tarvita, jos tuotteen ominaisuudet muuttuvat siten, että ne eivät vaikuta myöntämisperusteiden täyttymiseen. Huomattavista muutoksista on kuitenkin ilmoitettava toimivaltaisille elimille.

3. Hakemus on jätettävä toimivaltaiselle elimelle seuraavasti:

9 artikla

a) jos tuote on peräisin yhdestä jäsenvaltiosta, hakemus jätetään tämän jäsenvaltion toimivaltaiselle elimelle;

Käyttöehdot

b) jos tuote on samassa muodossa peräisin useista jäsenvaltioista, hakemus voidaan jättää toimivaltaiselle elimelle yhdessä näistä jäsenvaltioista. Tällöin asianomaisen toimivaltaisen elimen on kuultava hakemuksen arvioinnissa muiden asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisia elimiä;

1. Toimivaltainen elin tekee ympäristömerkin hakijan kanssa sopimuksen merkin käyttöehdoista. Näihin on kuuluttava myös määräykset merkin käyttöluvan peruuttamisesta. Aina kun kyseeseen tuotteeseen sovellettavia ympäristömerkin myöntämisperusteita on tarkistettu, lupaa harkitaan uudelleen ja tarvittaessa sopimus tarkistetaan tai irtisanotaan. Sopimuksessa on mainittava, että järjestelmään osallistuminen ei rajoita tavaroiden elinkaaren eri vaiheita tai palveluita koskevien, yhteisön tai kansallisen lainsäädännön asettamien ympäristö- tai muiden vaatimusten soveltamista.

c) jos tuote on peräisin yhteisön ulkopuolelta, hakemus voidaan jättää toimivaltaiselle elimelle missä tahansa jäsenvaltiossa, jossa tuote aiotaan saattaa tai on saatettu markkinoille.

Tätä varten hyväksytään sopimusmalli 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

4. Hakemuksen vastaanottanut toimivaltainen elin tekee päätöksen merkin myöntämisestä

a) todettuaan, että tuote on 6 artiklan 5 kohdan nojalla julkaisujen myöntämisperusteiden mukainen;

2. Ympäristömerkkiä ei saa käyttää eikä siihen viitata mainonnassa ennen merkin myöntämistä ja merkin myöntämisen jälkeenkin ainoastaan silloin, kun on kyse siitä yksittäisestä tuotteesta, jolle merkki on myönnetty.

b) todettuaan, että hakemus on arviointi- ja todentamisvaatimusten mukainen; ja

Kaikenlainen virheellinen tai harhaanjohtava mainonta taikka sellaisen tuotemerkin tai tunnusmerkin käyttö, jonka voi sekoittaa tällä asetuksella käyttöön otettuun yhteisön ympäristömerkkiin, on kielletty.

c) kuultuaan toimivaltaisia elimiä silloin, kun se 3 kohdan mukaan on tarpeen.

5. Jos ympäristömerkin myöntämisperusteissa edellytetään tuotantolaitosten täyttävän tietyt vaatimukset, niiden on täytettävä kaikissa laitoksissa, joissa tuotetta valmistetaan.

10 artikla

Ympäristömerkin käytön edistäminen

6. Toimivaltaisten elinten on tunnustettava testit ja todentamiset, jotka on suorittanut EN 45000 -sarjan standardien tai vastaavien kansainvälisten standardien mukaisesti akkreditoitu elin. Toimivaltaiset elimet tekevät yhteistyötä varmistaakseen arviointi- ja valvontamenettelyjen tehokkaan ja johdonmukaisen soveltamisen.

Jäsenvaltiot ja komissio edistävät yhteistyössä EUEB:n jäsenten kanssa yhteisön ympäristömerkin käyttöä järjestämällä kuluttajille, tuottajille, kauppiaille, vähittäismyymälöille ja kansalaisille yleisesti suunnattuja valistus- ja tiedotuskampanjoita tukien näin järjestelmän kehittämistä.

8 artikla

Ympäristömerkki

Ympäristömerkki on liitteen III mukainen. Edellä 6 artiklan mukaisesti vahvistettuihin myöntämisperusteisiin on sisällytettävä tarkat ohjeet kunkin tuoteryhmän asiaan vaikuttavista ympäristötiedoista sekä näiden tietojen esittämistavasta ympäristömerkissä. Tietojen on oltava aina selkeitä ja ymmärrettäviä.

Komission ja muiden yhteisön toimielinten sekä kansallisten viranomaisten olisi ympäristömerkillä varustettujen tuotteiden käyttöä edistääkseen näytettävä esimerkkiä silloin, kun ne määrittelevät omia tuotevaatimuksiaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisön oikeuden soveltamista.

11 artikla

Muut jäsenvaltioissa käytössä olevat ympäristömerkkijärjestelmät

Komissio kuulee komission päätöksellä 95/260/EY⁽¹⁾ perusteissa kuluttajakomiteassa edustettuina olevia kansallisia kuluttajajärjestöjä ennen 24 päivää syyskuuta 2005 arvioidakseen, kuinka tehokkaasti ympäristömerkki ja lisätiedot täyttävät kuluttajien tiedontarpeen. Tämän arvion perusteella komissio tekee 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti ympäristömerkkiin sisällytettäviä tietoja koskevat aiheelliset muutokset.

Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat tarvittavan yhteensovittamisen yhteisön ympäristömerkkijärjestelmän ja jäsenvaltioissa käytössä olevien kansallisten järjestelmien välillä, erityisesti tuoteryhmien valinnan sekä myöntämisperusteiden laatimisen ja tarkistamisen osalta sekä yhteisössä että kansallisella tasolla. Tätä varten on 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti toteutettava muun muassa 5 artiklan mukaisesti laaditussa työsuunnitelmassa esitettyjä yhteistyö- ja yhteensovittamistoimenpiteitä.

⁽¹⁾ EYVL L 162, 13.7.1995, s. 37.

Jos tuotteessa on sekä yhteisön ympäristömerkki että kansallinen merkki, nämä kaksi merkkiä on esitettävä rinnakkain.

Jäsenvaltioissa jo käytössä olevia sekä uusia ympäristömerkkijärjestelmiä voidaan edelleen soveltaa rinnakkain yhteisön järjestelmän kanssa.

12 artikla

Kulut ja maksut

Ympäristömerkin myöntämistä koskevan hakemuksen käsitteystä on suoritettava hakemusmaksu.

Hakijan on suoritettava vuosimaksu ympäristömerkin käytöstä.

Hakemus- ja vuosimaksut vahvistetaan liitteen V mukaisesti ja 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

13 artikla

Euroopan unionin ympäristömerkintälautakunta

Komissio perustaa Euroopan unionin ympäristömerkintälautakunnan (EUEB), joka koostuu 14 artiklassa mainituista toimivaltaisista elimistä ja 15 artiklassa tarkoitettuun neuvoo-antavasta foorumista. EUEB:n on osallistuttava muun muassa ympäristömerkin myöntämisperusteiden sekä arviointi- ja todentamisvaatimusten vahvistamiseen ja tarkistamiseen 6 artiklan mukaisesti.

Komissio vahvistaa EUEB:n työjärjestyksen 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti ja ottaen huomioon liitteen IV mukaiset menettelyä koskevat periaatteet.

14 artikla

Toimivaltaiset elimet

1. Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että tässä asetuksessa säädettyjen tehtävien suorittamisesta vastaamaan nimetään yksi tai useampi toimivaltainen elin, jäljempänä 'toimivaltainen elin' tai 'toimivaltaiset elimet', joka on toimintavalmis. Jos nimetään useampi kuin yksi toimivaltainen elin, jäsenvaltion on määritettävä niiden keskinäinen toimivalta ja niihin sovellettavat yhteensovittamisvaatimukset.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että:

- a) toimivaltaisten elinten kokoonpano takaa niiden riippumattomuuden ja puolueettomuuden;
- b) toimivaltaisten elinten työjärjestys takaa kansallisella tasolla kaikkien sidosryhmien aktiivisen osallistumisen ja asianmukaisen avoimuuden;
- c) toimivaltaiset elimet soveltavat tämän asetuksen säännöksiä asianmukaisesti.

15 artikla

Neuvoo-antava foorumi

Komissio varmistaa, että EUEB huolehtii toiminnassaan siitä, että tietyn tuoteryhmän osalta kaikki tämän tuoteryhmän parissa toimivat sidosryhmät, kuten teollisuus ja palvelujen

tarjoajat, pk-yritykset mukaan lukien, käsiteollisuusyritykset ja niiden liikejärjestöt, ammattijärjestöt, kauppiaat, vähittäismyyjät, maahantuojat, ympäristönsuojeluryhmät ja kuluttajajärjestöt, osallistuvat asian käsittelyyn tasapuolisesti. Osapuolet kokoontuvat neuvoo-antavassa foorumissa. Komissio vahvistaa foorumin työjärjestyksen 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

16 artikla

Mukauttaminen tekniikan kehitykseen

Tämän asetuksen liitteet voidaan mukauttaa 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tekniikan sekä kansainvälisen standardointitoiminnan kehitykseen.

17 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea.
2. Jos tähän artiklaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

18 artikla

Asetuksen rikkominen

Jos tämän asetuksen säännöksiä ei noudateta, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat oikeudelliset tai hallinnolliset toimenpiteet ja ilmoitettava niistä komissiolle.

19 artikla

Siirtymäsäännökset

Kumotaan asetus (ETY) N:o 880/92. Sitä sovelletaan kuitenkin edelleen sen 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehtyihin sopimuksiin. Asetukseen (ETY) N:o 880/92 perustuvat päätökset pysyvät voimassa, kunnes niitä tarkistetaan tai niiden soveltaminen lakkaa.

20 artikla

Tarkistaminen

Komissio tarkastelee järjestelmää sen soveltamisesta saadun kokemuksen pohjalta ennen 24 päivää syyskuuta 2005.

Komissio ehdottaa tarvittaessa asianmukaisia muutoksia tähän asetukseen.

21 artikla

Loppusäännökset

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 17 päivänä heinäkuuta 2000.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

N. FONTAINE

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. GLAVANY

LIITE II

**YMPÄRISTÖMERKIN MYÖNTÄMISPERUSTEIDEN VAHVISTAMISESSA NOUDATETTAVIA MENETELMIÄ
KOSKEVAT VAATIMUKSET****Johdanto**

Keskeisten ympäristönäkökohtien yksilöinti- ja valintamenettelyyn sekä ympäristömerkin myöntämisperusteiden vahvistamiseen kuuluvat seuraavat vaiheet:

- soveltuvuus- ja markkinatutkimus,
- elinkaaritarkastelu,
- selvitys ympäristön parannusmahdollisuuksista,
- ehdotus myöntämisperusteiksi.

Soveltuvuus- ja markkinatutkimus

Soveltuvuus- ja markkinatutkimuksessa käsitellään kyseessä olevien tuoteryhmien yhteisön markkinoilla olevia eri tyyppiä, tuotettuja, hankittuja, maahantuotuja ja myytyjä määriä sekä markkinoiden rakennetta jäsenvaltioissa. Tutkimuksessa otetaan huomioon myös kotimaan- ja ulkomaankauppa.

Samalla arvioidaan kuluttajien käsityksiä, erityyppisten tuotteiden toiminallisia eroja ja sitä, onko tarpeen yksilöidä alaryhmiä.

Elinkaaritarkastelu

Keskeiset ympäristönäkökohdat, joille on laadittava arviointiperusteet, määritetään käyttämällä apuna elinkaaritarkastelua kansainvälisesti tunnustettujen menetelmien ja standardien mukaisesti. Standardien EN ISO 14020 ja ISO 14024 periaatteet otetaan tarvittaessa asianmukaisesti huomioon.

Selvitys ympäristön parantumismahdollisuuksista

Tarkasteltaessa ympäristön parantamista otetaan huomioon erityisesti seuraavat seikat:

- teoreettiset mahdollisuudet ympäristön tilan parantamiseen markkinarakenteiden mahdollisten muutosten yhteydessä. Tämä perustuu elinkaaritarkastelusta saatuun parannusten arviointiin,
- tekninen, teollinen ja taloudellinen toteutettavuus sekä markkinoiden muutokset,
- kuluttajien asenteet, käsitykset ja mieltymykset, jotka voivat vaikuttaa ympäristömerkin tehoon.

Arviointiperusteita koskeva ehdotus

Ekologisia arviointiperusteita koskevassa lopullisessa ehdotuksessa otetaan huomioon tuoteryhmän kannalta merkitykselliset ympäristönäkökohdat.

LIITE III

YMPÄRISTÖMERKIN KUVAUS

Ympäristömerkin esitystapa

Ympäristömerkki myönnetään tuotteille, jotka ovat myöntämisperusteiden mukaisia kaikkien valittujen keskeisten ympäristönäkökohtien osalta. Merkki antaa kuluttajille tietoa 8 artiklan ja seuraavan mallin mukaisesti.

Merkissä on kaksi osaa: kenttä 1 ja kenttä 2, kuten alla on esitetty:

<p style="text-align: center;">EUROOPAN UNIONIN YMPÄRISTÖMERKKI</p> <p style="text-align: center;">Myönnetty tavaroille tai palveluille, jotka täyttävät EU:n ympäristömerkkijärjestelmän ympäristövaatimukset</p> <p style="text-align: center;"><i>Luvan rekisterinumero:</i></p>	<p style="text-align: center;">*</p> <p style="text-align: center;">*</p> <p style="text-align: center;">*</p>
--	--

Kenttä 1

Kenttä 2

Kenttä 2 sisältää tietoa ympäristömerkin myöntämisen syistä. Tiedon on koskettava vähintään yhtä ja enintään kolmea ympäristövaikutusta. Tiedon on oltava lyhyen sanallisen kuvauksen muodossa

Esimerkki:

*	vähän ilmaa pilaavaa
*	energiatehokas
*	alhainen myrkyllisyys

Kenttä 1 ja 2 käytetään yhdessä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Jos pienikokoisten tavaroiden osalta on otettava huomioon käytävissä oleva tila, voidaan kenttä 2 jättää joissain käyttöyhteyksissä pois sovellutuksista, jos koko merkki on esillä samaa tavaraa koskevissa muissa käyttöyhteyksissä. Esimerkiksi kenttä 1 voidaan käyttää yksin itse tuotteessa, jos koko merkki on esillä muualla pakkauksessa, esitteissä tai myyntipaikalla olevassa aineistossa.

LIITE IV

YMPÄRISTÖMERKIN MYÖNTÄMISPERUSTEIDEN VAHVISTAMISMENETTELYÄ KOSKEVAT PERIAATTEET

Ympäristömerkin myöntämisperusteiden sekä arviointi- ja valvontavaatimusten laatimiseen sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Sidosryhmien osallistuminen

- a) Ympäristömerkin myöntämisperusteiden laatimiseksi kullekin tuoteryhmälle perustetaan EUEB:n sisällä erityinen ad hoc -työryhmä, johon 15 artiklassa tarkoitetut sidosryhmät ja 14 artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset elimet osallistuvat.
- b) Sidosryhmät osallistuvat keskeisten ympäristönäkökohtien yksilöimiseen ja valitsemiseen erityisesti seuraavissa vaiheissa:
 - i) soveltuvuus- ja markkinatutkimus;
 - ii) elinkaaritarkastelu;
 - iii) selvitys ympäristön parannusmahdollisuuksista; ja
 - iv) arviointiperusteita koskeva ehdotus.

Yhteisymmärrys pyritään saavuttamaan kaikin kohtuullisin keinoin koko menettelyn ajan, samalla kun pyritään ympäristönsuojelun korkeaan tasoon.

Lisäksi laaditaan jokaisen vaiheen tärkeimmät tulokset tiivistävä alustava asiakirja, joka jaetaan osanottajille hyvissä ajoin ennen ad hoc -työryhmän kokouksia.

2. Julkinen kuuleminen ja avoimuus

- a) Laaditaan ja julkaistaan tärkeimmät tulokset sisältävät loppuraportti. Eri työvaiheiden tuloksia kuvaavia välivaiheen asiakirjoja saatetaan asianomaisten saataville, ja esitetyt huomautukset otetaan huomioon.
- b) Raportin sisällöstä suoritetaan julkinen kuuleminen. Myöntämisperusteita koskevista ehdotuksista voidaan esittää huomautuksia vähintään 60 päivän ajan ennen niiden antamista komitean käsiteltäväksi 17 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti. Kaikki saadut huomautukset otetaan huomioon. Pyynnöstä toimitetaan tietoja huomautusten käsittelystä.
- c) Raportissa on tiivistelmä ja liitteet, joissa on yksityiskohtaiset yhtenvetolaskelmat.

3. Luottamuksellisuus

Yksityishenkilöiden, julkisten organisaatioiden, yksityisten yritysten, eturyhmien, sidosryhmien tai muiden lähteiden toimittamien luottamuksellisten tietojen suoja taataan.

LIITE V

MAKSUT

1. Hakemusmaksut

Ympäristömerkin myöntämistä koskevan hakemuksen käsittelystä on suoritettava hakemusmaksu. Vähimmäis- ja enimmäismaksu vahvistetaan erikseen.

Pk-yritysten ⁽¹⁾ sekä kehitysmaiden tuotevalmistajien ja palvelujen tarjoajien hakemusmaksua alennetaan vähintään 25 prosentilla.

2. Vuosimaksut

Kukin hakija, jolle on myönnetty ympäristömerkki, maksaa merkin käytöstä vuosimaksun merkin myöntäneelle toimivaltaiselle elimelle.

Maksun kattama aika alkaa päivästä, jona ympäristömerkki myönnettiin hakijalle.

Vuosimaksu lasketaan ympäristömerkin saaneen tuotteen vuosittaisen yhteisössä tapahtuvan myynnin perusteella. Vähimmäis- ja enimmäismaksu vahvistetaan erikseen.

Pk-yritysten ⁽¹⁾ sekä kehitysmaiden tuotevalmistajien ja palvelujen tarjoajien vuosimaksua alennetaan vähintään 25 prosentilla.

Hakijoille, joilla on yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS) tai ISO 14001 -standardin mukainen sertifiointi, voidaan myöntää lisäalennuksia vuosimaksuun.

Muita alennuksia voidaan tarvittaessa myöntää 17 artiklan mukaisesti.

3. Testaus- ja todentamiskustannukset

Hakemusmaksuun tai vuosimaksuun eivät sisälly sellaisista testauksista ja todentamisesta aiheutuvat kustannukset, jotka voivat olla tarpeen hakemuksissa tarkoitettujen tuotteiden osalta. Hakijat vastaavat itse testaus- ja todentamiskustannuksista.

Arviointi- ja todentamisvaatimuksia laadittaessa on otettava huomioon tiukka kustannusten minimoimisen tavoite. Tämä on erityisen tärkeää pyrittäessä helpottamaan pienten ja keski suurten yritysten osallistumista yhteisön ympäristömerkkijärjestelmään ja siten edistämään merkin yleistymistä.

⁽¹⁾ Sellaisena kuin ne on määritelty komission suosituksessa 96/280/EY (EYVL L 107, 30.4.1996, s. 4).